

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
«АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ ІМЕНІ ПАВЛА ЧУБИНСЬКОГО»
КАФЕДРА «МУЗИЧНЕ МИСТЕЦТВО ЕСТРАДИ»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

Сергеєнко О.М.
Сергеєнко О.М.
02 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Галузь знань	02 «Культура і мистецтво»
Спеціальність	025 «Музичне мистецтво»
Освітньо-професійна програма	«Музичне мистецтво естради»
Статус дисципліни	Обов'язкова

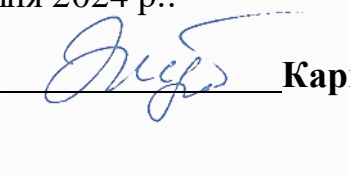
Київ – 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «АНАЛІЗ МУЗИЧНИХ ТВОРІВ» для здобувачів вищої освіти галузі знань **02 «Культура і мистецтво»**, спеціальності **025 «Музичне мистецтво»**, освітньо-професійна програма «Музичне мистецтво естради»

Розробник: **Криницький В. С.**, викладач першої категорії, викладач музично-теоретичних дисциплін КЗВО КОР «Академія мистецтв імені Павла Чубинського»

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри «Музичне мистецтво естради»

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р..

В.о. завідувач кафедри **Карпенко-Боднарук Ж.Л.**

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки: IV-й	
Загальна кількість годин – 90	Семестри:	
Кількість модулів – 1 Змістовні модулі – 2	VII	
Тижневих годин групових занять для денної форми навчання: 2 години на тиждень	Практичні:	
	32	8
Вид підсумкового контролю: Тестовий контроль, письмовий аналіз музичного твору.	Семінарські:	
	-	-
Форма підсумкового контролю: 7 семестр диференційований залік.	Самостійна робота:	
	58	82

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів» є:

- формування початкових навичок аналізу побудови музичного твору, який є результатом взаємодії всіх засобів музичної виразності;
- формування чіткого уявлення про взаємодію художніх засобів, ясного розуміння виражальних можливостей елементів музичної мови та законів формоутворення;
- збагачення загально-культурного рівня студентів, розвиток їх музично-естетичного смаку, сприяння розвитку професійних навичок.
- пояснити жанрові та стилістичні особливості;
- розшифрувати музичні терміни у нотному тексті.

Завдання дисципліни:

- сформулювати свідоме сприйняття музики;
- навчити самостійно орієнтуватися у змісті та формі музичного твору;
- наблизити до адекватної композиторському задуму інтерпретації виконання музичних творів, знайти самостійну виконавську трактовку твору;
- сформулювати вміння грамотно висловлювати свої міркування щодо виконання творів.

У результаті вивчення освітнього компоненту здобувач вищої освіти повинен

знати:

- формотворчі та музично-виражальні засоби музики;
- період як основну форму викладення теми гомофонної музики;
- прості та складні форми;
- варіації та форму рондо;
- сонатну форму;
- циклічні форми;
- поліфонічні форми;
- вокально-інструментальні форми.

вміти:

- визначити характер, емоційний настрій твору;
- визначити жанр твору;
- визначити тональність, тональний план твору;
- визначити форму твору;
- зробити аналіз періодів;
- визначити тип фактури;
- порівняти темпи в циклічних творах;
- зробити аналіз викладення (експозиційний, серединний, заключний);
- визначити характер тематичного матеріалу і засоби його розвитку;
- знайти місце кульмінації та способи її досягнення.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів» є опанування таких навчальних дисциплін (НД) освітньої програми (ОП):

- ОК 10 Гармонія
- ОК 12 Історія світової музики
- ОК 13 Історія української музики

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Музичне мистецтво естради» вивчення навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів» забезпечує досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській /менеджерській/лекторській/ звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів»:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту	ПРН 4
Володіти методами опрацювання музикознавчої літератури, узагальнення та аналізу музичного матеріалу, принципами формування наукової теми та розуміння подальших перспектив розвитку даної проблематики в різних дослідницьких жанрах.	ПРН 7
Застосовувати теоретичні знання та навички в редакторській /менеджерській/лекторській/звукорежисерській практичній діяльності.	ПРН 11
Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом	ПРН 12
Демонструвати музично-теоретичні, культурно-історичні знання з музичного мистецтва.	ПРН 15

Загальні та спеціальні компетентності, що формуються у процесі вивчення дисципліни.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни «Аналіз музичних творів» сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти програмних результатів навчання через такі компетентності (ЗК — загальні, СК — спеціальні):

Шифр	Назва компетентності	Дескриптори НРК				ПРН
		Знання Зн1 Концептуальні знання набуті у процесі навчання та професійної діяльності, включаючи певні знання сучасних досягнень Зн2 Критичне осмислення основних теорій, принципів, методів і понять у навчанні та професійній діяльності	Уміння Ум1 Розв'язання складних непередбачуваних завдань і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та / або навчання, що передбачає збирання та інтерпретацію інформації (даних), вибір методів інструментальних засобів, застосування інноваційних підходів	Комунікація К1 Донесення до фахівців і нефахівців інформації, ідей, проблем, рішень та власного досвіду в галузі професійної діяльності К2 Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію	Автономія та відповідальність АВ1 Управління комплексними діями або проектами, відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах АВ2 Відповідальність за професійний розвиток окремих осіб та/або груп осіб АВ3 Здатність до подальшого навчання з високим рівнем автономності	
	Інтегральна компетентність					ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
загальні компетентності (ЗК)						
ЗК2	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
ЗК3	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
ЗК4	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
ЗК5	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7

	інформації з різних джерел.					ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
ЗК8	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
ЗК9	Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
ЗК11	Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.	Зн1	Ум1	К1	АВ3	ПРН 7 ПРН 12
спеціальні компетентності (СК) для ОП «Музичне мистецтво естради»						
СК4	Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
СК6	Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
СК10	Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 11 ПРН 15
СК11	Здатність оперувати професійною термінологією.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15
СК13	Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.	Зн1, Зн2	Ум1	К1, К2	АВ1, АВ2, АВ3	ПРН 4 ПРН 7 ПРН 11 ПРН 12 ПРН 15

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- індивідуальне або групове опитування;
- тестові завдання;
- письмова робота: написання аналізу музичного твору;
- диференційований залік.

Поточний контроль.

Основна мета поточного контролю – забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами, управління навчальною мотивацією здобувачів. Поточний контроль здійснюється у процесі вивчення освітнього компоненту з метою виявлення ступеня розуміння здобувачем вищої освіти засвоєного навчального матеріалу та вміння застосовувати його у практичній роботі. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується викладачем – для коригування методів і засобів навчання. Інформація, одержана при поточному контролі, використовується здобувачем вищої освіти – для планування самостійної роботи. Поточний контроль проводиться з метою діагностики рівня засвоєння матеріалу.

Модульний контроль – є складовою поточного контролю і здійснюється у формі виконання здобувачем вищої освіти модульного контрольного завдання. Проведення модульного контролю знань є обов'язковим контролем якості засвоєння здобувачем вищої освіти теоретичного та музичного матеріалу модуля – проводиться з метою систематизації знань. Кожний такий модуль включає бали за поточну роботу на контрольних заняттях та виконання самостійної роботи.

Модульний контроль має на меті оцінити рівень цілісного бачення здобувачем вищої освіти проблематики завершеної частини освітнього компоненту, сконцентрованої в навчальному модулі та вміння орієнтуватися в теоретичних питаннях і музичному матеріалі, які визначають зміст даної частини курсу.

Контроль самостійної роботи – дозволяє виявити вміння здобувачів орієнтуватися в інформаційних потоках, працювати з науковими джерелами, підбирати та узагальнювати матеріали, необхідні для вирішення визначеного кола завдань.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється протягом семестру під час проведення аудиторних занять і оцінюється сумою набраних балів. При виставленні балів за поточний контроль оцінці підлягають:

- рівень теоретичних знань;
- опрацювання навчального матеріалу з дисципліни, передбаченого для самостійного засвоєння;

– індивідуальні завдання.

Оцінювання поточної діяльності проводиться на кожному занятті при засвоєнні кожної теми змістовного модуля. За поточну навчальну діяльність здобувачам вищої освіти виставляються бали за всі види діяльності, які в кінці вивчення змістового модуля сумуються.

Контроль засвоєння модуля проводиться на останніх практичних заняттях вивчення тем. До видів контролю допускаються лише ті здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт, передбачених навчальною програмою (відпрацьовані пропущені заняття тощо).

Форми підсумкового контролю знань здобувачів:

Диференційований залік – 7 семестр.

Перелік завдань модульного контролю, критерії їх оцінювання, порядок і час проведення (перескладання/відпрацювання) даного виду контролю визначаються кафедрою, включаються до робочої програми освітнього компоненту й доводяться до відома здобувачів на початку семестру. Графік проведення модульного контролю протягом перших двох тижнів семестру за підписом завідувача кафедрою

Здобувач який за результатами модульного контролю отримав незадовільну оцінку зобов'язаний перескласти відповідний модуль до початку наступного модульного контролю.

Результати модульного контролю знань фіксується в індивідуальному плані здобувача.

Диференційований залік – здобувач вважається допущеним до семестрового диференційованого заліку, якщо він виконав усі види робіт, передбачені навчальним планом, та отримав позитивні оцінки за кожний змістовий модуль. Теоретичний контроль знань під час проведення диференційованого заліку може проводитись у вигляді відповідей на питання білетів та додаткових питань з тем відповідного модуля, а також усного вибіркового опитування з питань тем самостійної роботи.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти IV рік навчання Залік у 7 семестрі (Модуль 1)

Поточне тестування та самостійна робота												Контрольні заходи Залік	Разом	
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2							СР	Семестровий (Залік)	Максимальна кількість 20 балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12			
Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 5 балів	Максимальна кількість 20 балів	Максимальна кількість 20 балів	
1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-5	1-1-1-1	1-20	100

											5	5	5	5		
<p>Поточний контроль проводиться кожні 2, 3 уроки й оцінюється від 1 до 5 балів. Максимальний бал поточного контролю 80 балів</p>															<p>Підсумковий модульний контроль (залік) проводиться наприкінці 7 семестру (модуля) й оцінюється від 1 до 20 балів.</p>	

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Фронтальне опитування	2	10
Експрес-опитування по темі заняття	4	20
Аудиторна робота Письмові практичні роботи по написанню аналізу музичних творів: - прикладів у малих музичних формах; - прикладів у великих музичних формах.	5	25
Тестування	1	5
Самостійна робота	4	20
Диференційований залік	1	20
Разом	17	100

Нарахування заохочувальних балів (+)

1. За активну участь у науковій діяльності: виступи на наукових конференціях, готують наукові доповіді, беруть участь в їх обговоренні). Дана робота підтверджується сертифікатом, довідкою, виданими тезами, тощо
  2. За організацію навчальної діяльності у неформальній освіті (участь у вебінарах, курсах професійної підготовки, тренінгах, що має підтверджуючий матеріал).
- За бажанням здобувач освіти може отримати від викладача додаткове індивідуальне завдання для покращення рейтингового балу за модуль. До індивідуального завдання викладач може запропонувати тему з питань: розширення теоретичних базових знань з освітнього компоненту, самостійного аналізу підходів до розв'язання професійних питань.

Нарахування заохочувальних балів (+)

1. Стовідсоткове відвідування занять протягом семестр	+ 5 балів
2. Творча активність, направлена на пошук та опрацювання додаткової літератури, різних медійних матеріалів для більш поглибленого опрацювання теми, що вивчається у певному модулі. Участь в тематичній конференції або спеціалізованій олімпіаді й отримання призових місць.	+ 5 балів

В разі якщо при врахуванні додаткових балів сума балів за модуль (семестр) буде перевищувати 100 балів, результати успішності буде дорівнювати 100.

Штрафні бали (-)

1. Відсутність на заняттях без поважних причин.	-5 балів
2. Здача модульних та самостійних робіт пізніше призначеного терміну.	-5 балів
3. Не виконання студентом завдань по самопідготовці	-5 балів

Критерії оцінювання

Індивідуальне або групове опитування.	Критерії оцінювання для поточного контролю
«5»	Здобувач вільно володіє термінологією та може дати точні або майже точні відповіді на історико-теоретичні питання. Повно та послідовно викладає теоретичний матеріал. Вільно орієнтується в стилістичних особливостях творчості композиторів різних епох, дає різнорівневий аналіз їх музичних творів. Пише відповідні до планів аналізу музичних творів, розгорнуті письмові роботи. Систематично готується до занять. Здатен проаналізувати свою роботу, та виправити помилки. Значну увагу приділяє самостійній роботі, проявляє творчу ініціативу при виконанні завдань з дисципліни.
«4»	Здобувач демонструє добрий рівень знань теоретично-аналітичного матеріалу та не припускається грубих помилок у викладенні інформації теоретичного характеру. Повно розкриває зміст матеріалу відповідно до поставлених запитань, загалом правильно виконує практичні роботи, але може допустити дві-три неточності. Систематично готується до занять. Здатен самостійно працювати та аналізувати свою роботу.

«3»	Здобувач демонструє задовільний рівень знань, не завжди точно розкриває зміст теоретичного, музикознавчого матеріалу, не завжди повно і правильно відповідає на питання. Під час письмового аналізу музичних творів спостерігаються суттєві помилки в розумінні особливостей їхньої композиції, сам письмовий аналіз виконує фрагментарно. Виклад матеріалу не відповідає вимогам повноти, системності, логічності.
«2»	Здобувач слабо орієнтується в питаннях музично-теоретичного характеру, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%. Неповно розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, відповідним аналітичним інструментарієм при виконанні письмових робіт, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.
«1»	Здобувач слабо орієнтується в питаннях музично-теоретичного характеру, виявляє знання музичного матеріалу обсягом до 50%. Неповно розкриває зміст матеріалу, допускає грубі помилки у його тлумаченні. Не володіє спеціальною термінологією, відповідним аналітичним інструментарієм при виконанні письмових робіт, демонструє незадовільний рівень знань. Не систематично готується до занять. Відсутність системності, старанності в оволодінні фаховими знаннями, уміннями, навичками.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачем вищої освіти за виконання чотирьох завдань самостійної роботи, також є однією із складових поточної успішності здобувача вищої освіти з дисципліни.

Здобувач вищої освіти може набрати **максимум 20 балів** за виконання усіх видів самостійної роботи під час вивчення модуля. Кожне завдання самостійної роботи оцінюється за шкалою **від 1 до 5 балів**.

Основними формами контролю самостійної роботи є:

- виконання науково-дослідних завдань
- рефлексивний контроль
- індивідуальні співбесіди
- самоаналіз власної практичної роботи

Оцінка в балах	Критерії оцінювання
----------------	---------------------

«5»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, самостійно та аргументовано його викладає, глибоко опрацьовує теоретичний матеріал вільно володіє термінологією, наводить аргументи на підтвердження власних думок, здійснює повний аналіз та робить висновки. В повному об'ємі оволодів завданням.
«4»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який достатньо володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, опрацьовує теоретичний матеріал, володіє термінологією, але при висвітленні деяких аналітичних питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. В повному об'ємі оволодів завданням змістового модуля.
«3»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який відтворює значну частину навчального матеріалу, висвітлює його основний зміст, виявляє елементарні знання окремих положень. Не здатний до глибокого, всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, не користується необхідною літературою, допускає істотні неточності та помилки.
«2»	Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який не володіє навчальним матеріалом у достатньому обсязі, проте фрагментарно, поверхово, без аргументації та обґрунтування викладає окремі питання, не розкриває зміст завдань.
«1»	Завдання практично не виконане, здійснені лише окремі необхідні дії, майже не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове мислення.

Критерії оцінювання тестового завдання:

«відмінно» – здобувач вирішив 95-100 % із запропонованого набору тестових завдань;
«добре» – здобувач вирішив 80-94 % із запропонованого набору тестових завдань;
«задовільно» – здобувач вирішив 60-79 % із запропонованого набору тестових завдань;
«незадовільно» – здобувач вирішив менше, чим 60 % із запропонованого набору тестових завдань.

Критерії оцінювання письмової практичної роботи (з аналізу музичних творів)

«відмінно» – здобувач виконав 95-100 % характеристики музичного твору відповідно до пунктів загального плану аналізу музичних творів;
«добре» – здобувач виконав 80-94 % характеристики музичного твору відповідно до

пунктів загального плану аналізу музичних творів;

«задовільно» – здобувач виконав 60-79 % характеристики музичного твору відповідно до пунктів загального плану аналізу музичних творів;

«незадовільно» – здобувач виконав менше, чим 60 % характеристики музичного твору відповідно до пунктів загального плану аналізу музичних творів.

Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів вищої освіти.

Підсумковий модульний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період навчання. Підсумковий модульний (семестровий) контроль знань здобувачів здійснюється через тестування та виконання підсумкової письмової роботи з аналізу музичних творів.

Семестрова оцінка виставляється за умови виконання здобувачем усіх видів навчальної роботи, передбачених робочою програмою навчальної дисципліни та визначається як сума балів, отриманих при здійсненні поточного і підсумкового контролю.

Здобувач, який набрав кількість балів, що прирівнюється до оцінки «високий рівень» (відмінно) та стабільно виконував всі види навчальної роботи, шукав та опрацьовував додаткові теоретичні та музичні матеріали протягом семестру, може бути звільнений від складання диференційованого заліку.

Підсумковий модульний контроль - залік - оцінюється від 1-20 балів.

Різні форми роботи, оцінюються власною кількістю балів: тестування — 5 балів; відповідь на 2 питання — 5 балів; письмова робота за загальним планом аналізу музичних творів — 10 балів. Максимально можлива сумарна кількість балів за тестування, відповіді на питання та письмову роботу з аналізу музичних творів — 20, що розподіляється за національною шкалою оцінювання наступним чином: 15-20 балів — «5» (відмінно), 12-14 балів — «4» (добре), 8-11 балів — «3» (задовільно), 5-7 балів — «2» (достатньо), 1 — «1» (незадовільно).

Шкала оцінювання модульного контролю знань Диференційований залік

Критерії оцінювання	бали модульного контролю знань
«відмінно» - Виконання тестових завдань максимально без помилок, або ж з допущенням дрібних неточностей. - 95-100% повні відповіді здобувача на два питання. - Повний, послідовний виклад письмової характеристики музичного твору відповідно до кожного з пунктів загального плану аналізу музичних творів, можливі мінімальні неточності.	15 – 20

<p>«дуже добре»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виконання тестових завдань з незначними помилками. - 80-94% загальні відповіді здобувача на два питання. - Поодинокі неточності та помилки у письмовій характеристиці музичного твору, відповідно до загального плану аналізу музичних творів. 	12 – 14
<p>«добре»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виконання тестових завдань з багатьма незначними помилками. - 80-94% неточні відповіді здобувача на два питання. - Неточності та помилки у письмовій характеристиці музичного твору, відповідно до загального плану аналізу музичних творів. 	8 – 11
<p>«задовільно»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Велика кількість суттєвих помилок у виконаних тестових завдань. - 60-79% неповні відповіді здобувача на два питання. - Вагомі помилки у характеристиці музичного твору за пунктами загального плану аналізу музичних творів. 	5 – 7
<p>«достатньо»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Переважна більшість тестових завдань виконана з суттєвими помилками. - 60-79% суттєво неточні відповіді здобувача на два питання. - Грубі помилки у письмових відповідях на пункти загального плану аналізу музичного твору. 	2 – 4
<p>«незадовільно»</p> <ul style="list-style-type: none"> - Виконання 60% і менше тестового завдання. - Менше ніж 60% відповідь здобувача на два питання. - Виконання на 60% і менше практичної роботи з аналізу музичного твору. 	1

Модуль вважається складеним, якщо здобувач вищої освіти набрав *від 60 до 100 балів*.
Загальний рейтинг з модуля (освітнього компоненту) *не перевищує 100 балів*.

Сума балів, накопичених здобувачем вищої освіти за виконання всіх видів поточних навчальних завдань (робіт) на аудиторних заняттях та на модульному (семестровому) контролі знань, свідчить про ступінь оволодіння ним програмою освітнього компоненту. Протягом вивчення модулю здобувачі вищої освіти можуть набрати від 0 до 100 балів, що переводиться у національну шкалу оцінювання і відповідно у шкалу ECTS. Кількість балів відповідає певному рівню засвоєння дисципліни.

Сума балів (R)	Шкала ECTS	Національна 5-ти бальна шкала	Визначення
90-100	A	5	відмінно
82-89	B	4	дуже добре
74-81	C		добре
64-73	D	3	задовільно
60-63	E		достатньо
35-59	FX	2	незадовільно з можливістю повторного перескладання

0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням
------	---	---

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. ПРОСТІ МУЗИЧНІ ФОРМИ.

Тема 1. Основна мета та завдання курсу. Музичний стиль, жанр, форма.

Аналіз музичних форм, його роль у формуванні професійних навичок. Музика як вид мистецтва. Специфіка музичного образу. Музичний стиль та жанри. Поняття про музичну форму у широкому та вузькому розумінні. Основа дисципліни - визначення форми музичного твору в залежності від його змісту.

Тема 2. Формотворчі засоби музики. Функції частин, побудов.

Система виражальних засобів музики. Формотворчі властивості метро ритму, ладо тональності, гармонії, мелодії, фактури, тембру, динаміки. Найпростіші мелодико-синтаксичні структури. Функції частин та побудови. Типи викладення та розвитку музичного матеріалу.

Тема 3. Період, його різновиди, складові частини. Методика та техніка музичного аналізу періоду.

Період як основна форма викладення теми гомофонної музики, як самостійна форма музичного твору та як складова частина інших музичних форм. Складові частини масштаби періоду. Гармонічна та тематична будова періоду. Квадратний однотональний період повторної будови - структурна норма цієї форми. Основні різновиди періоду як варіанти структурної норми. Дванадцятитактовий блюзовий квадрат. Методика та техніка аналізу періоду.

Тема 4. Проста двочастинна музична форма. Різновиди: репризна та безрепризна, з продовжуючим розвитком

Загальна характеристика форми. Історичне походження. Структура частин та їх співвідношення. Різновиди простої двочастинної форми (АА1 та АБ). Два типи завершення форми - з репризою та без репризи. Проста двочастинна форма з продовжуючим розвитком. Використання простої двочастинної форми у вокальній та інструментальній музиці.

Тема 5. Проста тричастинна музична форма.

Загальна характеристика. Структура, масштаби, співвідношення частин. Основні типи середнього розділу. Реприза статична, динамічна, тональна та псевдореприза. Найбільш типові зміни у репризі. Проста тричастинна форма як частина більш складних форм та як самостійна форма музичного твору.

МОДУЛЬ 2. СКЛАДНІ МУЗИЧНІ ФОРМИ.

Тема 6. Складна тричастинна музична форма.

Загальна характеристика, історичне походження форми. Визначальна ознака складних форм: перша частина повинна бути складніша за період. Структура частин, типи контрасту між ними. Основні різновиди середнього розділу - «тріо» та «епізод».

Використання складної тричастинної форми в музичних формах XVIII - XX ст.

Тема 7. Варіаційна форма. Види варіацій.

Загальна характеристика. Походження варіаційної форми з народних джерел. Типи варіювання. Класифікація варіаційних форм. Варіації *basso - ostinato* як характерна форма пасакалії, чакони. Інтоніційно-мелодичні, метро-ритмічні властивості основної теми. Роль поліфонічного розвитку.

Класичні (орнаментальні) варіації. Подвійні варіації. Характер теми, її будова, незмінність тональності, темпу, метру, гармонічної основи, структури теми. Варіації *soprano-ostinato* «глінкінського» типу».

Довільні варіації. Збільшення контрасту, самостійність форми деяких варіацій. Зміна метроритмічної, гармонічної структури теми, тонального плану, темпу. Жанрові варіації. Варіаційний принцип джазової музики.

Тема 8. Форма рондо. Різновиди рондо. Рондо у вокальній та інструментальній музиці.

Загальна характеристика. Історичне походження, народно-жанрові витоки. Куплетне рондо, його особливості: структура теми та епізодів, кількість повторень теми, тональний план, програмно-зображальний характер образів. Класичне рондо. Будова рефрену та епізодів, мінімальна кількість частин, збільшений контраст між ними, пісенно-танцювальний характер тематизму. Симфонізація рондо у Бетховена. Рондо епохи романтизму, його особливості: тональність і співвідношення, тематичні перетворення, зміни темпу, кількість частин. Особливості використання форми рондо у вокальній та інструментальній музиці XX ст.

Тема 9. Сонатна форма.

Загальна характеристика. Будова сонатної форми. Структура експозиції, розробки, репризи у цілому. Будова, тональні співвідношення основних партій, характер контрасту тем в експозиції та репризі. Загальна структурна незавершеність, ладо-тональна нестійкість, модуляційний характер гармонічного розвитку, тематична роздробленість розробки. Роль поліфонічних засобів розвитку музичного матеріалу у сонатній формі. Найпростіша реприза, характер деяких можливих змін у ній особливі її типи. Використання сонатної форми у сонатах, симфоніях, увертюрах, концертах та інших жанрах.

Тема 10. Циклічні форми.

Старовинна сюїта. Партита. Сонатний цикл. Симфонія. Сонатно-симфонічний цикл.

Нова сюїта. Попуррі. Змішані форми. Фантазія. Рапсодія.

Тема 11. Вокальні форми та жанри.

Вокальна музика, її особливості. Єдність музики та поезії (літератури) у вокальних формах. Два основних типи співвідношення мовних та музичних інтонацій: речитативно-декламаційний та розспівно-мелодичних (кантилений). Роль інструментального супроводу у вокальних формах. Найпростіші форми вокальної музики: пісня, романс, хорова мініатюра тощо. Вокальні цикли. Загальні відомості про хоровий концерт, кантату, ораторію, оперу. Особливості походження в них форм інструментальної музики.

Тема 12. Поліфонічні форми

Загальна характеристика, історичне походження поліфонічних форм. Різновиди поліфонічних форм. Імітація і канон. Будова фуґи. Кількість голосів. Структура експозиції, розробки, репризи. Поліфонія у різних формах.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					заочна форма						
	усього	у тому числі				усього	у тому числі					
		Л	П	лаб.	інд.		с. р.	Л	П	лаб.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1												
Змістовий модуль 1 Прості музичні форми												
Тема 1. Основна мета та завдання курсу. Музичний стиль, жанр, форма.	6		2			4	5		1			4
Тема 2. Формотворчі засоби музики. Функції частин, побудов	6		2			4	6					6
Тема 3. Період, його різновиди, складові частини. Методика та техніка музичного аналізу періоду.	6		2			4	7		1			6
Тема 4. Проста двочастинна музична форма. Різновиди.	6		2			4	6					6
Тема 5. Проста тричастинна музична форма.	8		4			4	7		1			6
Разом за змістовим модулем 1	32		12			20	31		3			28
Змістовий модуль 2 Складні музичні форми												
Тема 6. Складна тричастинна музична форма	8		2			6	9		1			8
Тема 7. Варіаційна форма. Види варіацій.	10		4			6	8					8
Тема 8. Форма рондо. Різновиди рондо. Рондо у вокальній та інструментальній музиці.	8		4			4	9		1			8

Тема 9. Сонатна форма	10		4			6	9		1			8
Тема 10. Циклічні форми.	8		2			6	9		1			8
Тема 11. Вокальні форми та жанри.	6		2			4	7		1			6
Тема 12. Поліфонічні форми	8		2			6	8					8
Разом за змістовим модулем 2	58		20			38	59		5			54
Усього годин	90		32			58	90		8			82

7. Теми аудиторної роботи

Теми аудиторної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Основна мета та завдання курсу. Музичний стиль, жанр, форма.	2	1
Тема 2. Формотворчі засоби музики. Функції частин, побудов	2	
Тема 3. Період, його різновиди, складові частини. Методика татехніка музичного аналізу періоду.	2	1
Тема 4. Проста двочастинна музична форма. Різновиди	2	
Тема 5. Проста тричастинна музична форма.	4	1
Тема 6. Складна тричастинна музична форма.	2	1
Тема 7. Варіаційна форма. Види варіацій.	4	
Тема 8. Форма рондо. Різновиди рондо. Рондо у вокальній та інструментальній музиці.	4	1
Тема 9. Сонатна форма	4	1
Тема 10. Циклічні форми.	2	1
Тема 11. Вокальні форми та жанри.	2	1
Тема 12. Поліфонічні форми	2	
Усього годин	32	8

8. Самостійна робота

Теми самостійної роботи	денна форма навчання	заочна форма навчання
Тема 1. Основна мета та завдання курсу. Музичний стиль, жанр, форма.	4	4
Тема 2. Формотворчі засоби музики. Функції частин, побудов	4	6
Тема 3. Період, його різновиди, складові частини. Методика та техніка музичного аналізу періоду.	4	6
Тема 4. Проста двочастинна музична форма. Різновиди	4	6
Тема 5. Проста тричастинна музична форма.	4	6
Тема 6. Складна тричастинна музична форма.	6	8
Тема 7. Варіаційна форма. Види варіацій.	6	8
Тема 8. Форма рондо. Різновиди рондо. Рондо у вокальній та інструментальній музиці.	4	8

Тема 9. Сонатна форма	6	8
Тема 10. Циклічні форми.	6	8
Тема 11. Вокальні форми та жанри.	4	6
Тема 12. Поліфонічні форми	6	8
Усього годин	58	82

Методичні рекомендації щодо організації самостійної роботи

Самостійна робота є важливим елементом системи підготовки у закладі вищої освіти будь-якої форми навчання та сприяє ефективному опануванню та засвоєнню навчального матеріалу.

Самостійна робота здобувача вищої освіти з дисципліни «Аналіз музичних творів» включає:

- опанування теоретичного матеріалу, опрацювання літературних джерел;
- аналіз нотного тексту музичних творів чи їх фрагментів з метою визначення особливостей конкретного виду простої або складної форми.
- виконання письмового аналізу нотного тексту музичних творів чи їх фрагментів за загальним або детальним планом аналізу.

ПИТАННЯ ДО ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ЗАЛІКУ

1. Що таке стиль?
2. Що таке жанр?
3. Що таке "музичний образ"?
4. Скільки образів може бути в творі?
5. Чим поняття "образ" відрізняється від поняття "тема"?
6. Визначення поняття "музична форма".
7. Що таке зовнішня і внутрішня форми?
8. Різновиди реприз.
9. Чим реприза в сонатному Allegro відрізняється від експозиції?
10. Будова музичної мови.
11. Систематика музичних форм.
12. Що таке кода? На якому матеріалі вона будується?
13. Що таке вступ?
14. Що таке цезура?
15. Визначення і різновиди кульмінації.
16. Формотворчі засоби виразності.
17. Функції частин забудов.
18. Типи викладення і розвитку.
19. Визначення, різновиди, схеми простої 2-х частинної форми.
20. Визначення, різновиди, схеми простої 3-х частинної форми.
21. Визначення, різновиди, схеми складної 3-х частинної форми.

22. Визначення, різновиди, схема варіацій.
23. Визначення, різновиди, схеми рондо (класичного)
24. Визначення, різновиди сонатної форми.
25. Схема сонатного Allegro. Головні ознаки частин.
26. Вокальні форми та жанри.
27. Сонатно-симфонічний цикл.
28. Сюїта - визначення, різновиди, особливості.
29. Визначення та різновиди періоду. Складові побудови.

9. Методи навчання

Репродуктивний метод.

Використовується для відпрацювання практичних робіт з аналізу :

3. Періодів.
4. Простих форм.
5. Складних форм.

Метод проблемного викладу.

Використовується для самостійного визначення форми невідомого твору.

Дослідницький метод.

Використовується для аналізу творів по спеціальності.

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

Інструменти та обладнання:

музичні інструменти фортепіано,
бібліотечний фонд,
комп'ютерне та програмне забезпечення,
мультимедійні засоби у сфері музичної діяльності.

Аудиторний фонд:

- навчальний корпус
- точки бездротового доступу до мережі інтернет
- нотна бібліотека, її структура: читальний зал, абонемент навчальної літератури та нотної літератури;
- навчальні плани;
- навчально-методичні комплекси дисциплін.

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання LMS Moodle інтегрованої комп'ютерної системи закладу вищої освіти.

11. Рекомендована література

11.1 Основна

1. Александрова Н.Г. Інтонування як типологічний чинник музичної

композиції: на матеріалі української камерно-інструментальної творчості: навч.-метод. посіб. Одеса : Астропринт, 2015. 168 с.

2. Аналіз музичних творів. Теоретичний матеріал для практичної та самостійної роботи. Частина 1 : методичні рекомендації для здобувачів вищої освіти спеціальності 025 «Музичне мистецтво». Луцьк : ВНУ імені Лесі Українки, 2022. 23 с.
3. Бурназова, Віра Володимирівна. Аналіз музичних творів [Текст] : метод. рек. для самост. роботи студ. спец. 6.020204 "Музичне мистецтво" (за кредит.-модул. системою) / В. В. Бурназова ; Бердян. держ. пед. ун-т, Ін-т психол.-пед. освіти та мистец., Каф. мистец.дисциплін та методик їх навчання. - Бердянськ : БДПУ, 2012. - 99 с.
4. Іванова В.Л. Методичні рекомендації для самостійної роботи студентів з навчальної дисципліни «Аналіз музичних творів». / уклад. В.Л.Іванова. – Миколаїв. ВП «МФ КНУКіМ», 2021. – с. 17
5. Жаркова В. Десять поглядів на історію західноєвропейської музики. Монографія: В 2 т./ т.1 – Київ: ArtHuss, 2018. – 344с.
6. Завгородня Г. Деякі аспекти методології аналізу музичних творів. Міжнародний вісник: Культурологія. Філологія. Музикознавство, 2015, вип.2: с.114-119.
7. Осадча, Л. К. Аналіз музичних творів. Курс лекцій [Текст] : [навч. посіб.] / Л. К. Осадча ; Уманський гуманітарно-педагогічний коледж ім. Т.Г.Шевченка. - Умань : РВЦ "Софія", 2008. - 84 с. - Бібліогр.: с. 82.
8. Сіненко О. О. Аналіз музичних творів Практикум с.112
9. Скоромний В.П. С 445 Аналіз музичних творів : практикум / В. П. Скоромний. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2017. – 78 с.
10. Степурко В. І. Аналіз музичних творів : навчальний посібник. Київ : НАКККіМ, 2020. 140 с.
11. Степурко В. І. Основи музичної композиції. Київ, 2011.

11.2. Додаткова

1. Аналіз музичних творів [Текст] : робоча прогр. для студ. спец. 7.020201 "Театральне мистецтво" спеціалізації "Звукорежисура" / Державна академія керівних кадрів культури і мистецтв ; уклад. К. І. Станіславська. - К. : ДАКККіМ, 2003. - 19 с.
2. Верба, Оксана Олександрівна. Варіантність та її композиційні закономірності (на прикладі інструментальної музики українських і російських композиторів 70-90 рр. ХХ ст.) [Текст] : автореф. дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Верба Оксана Олександрівна ; Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. - К., 2002. 20 с.
3. Вечер, Дмитро Володимирович. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора) [Текст] : дис... канд. мистецтвознавства: 17.00.03 / Вечер Дмитро Володимирович ; Харківський держ. ун-т мистецтв ім. І.П. Котляревського. - Х., 2006. - 195 с.
4. Горюхіна Н. Композиція музичного твору // Наук. вісник НМАУ. Вип. 7: Музикознавство: з ХХ у ХХІ століття. К., 2000. С.16-31.

5. Дорофєєва В. Теоретичні аспекти сучасної української музики Лірія 2017, с.188
6. П'ятницька-Позднякова, Ірина Станіславівна. Музичне мовлення в семіозисі художньої культури України (друга половина ХХ - початок ХХІ ст.) [Текст] : монографія / Ірина П'ятницька-Позднякова ; Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського. - Миколаїв : Іліон, 2018. - 414 с.
7. Степурко В. І. Мистецька інтроверсія у творчості українських композиторів : монографія. Київ, 2019.
8. Сюта Б. Проблеми організації художньої цілісності в українській музиці другої половини ХХ століття. К., 2004. 120 с.
9. Тіц М. Про тематичну і композиційну структуру музичних творів. - К.,1962
10. Чжан Цзе Формування вмінь художньо-педагогічного аналізу музичних творів у процесі фортепіанної підготовки вчителів музики [Текст] : автореф. дис канд. пед. наук : 13.00.02 / Чжан Цзе ; Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. - К., 2013. - 20 с.
11. Шип С. Знакова функція та мовна організація музичного мовлення: автореф. Дис...д-ра мистецтвознавства: 17.00.03 / Національна музична академія України ім. П.І.Чайковського. К., 2002. 42 с.
12. Шип С. Музична форма від звуку до стилю: навчальний посібник. К., 1998. 368 с.
13. Шип С. Музичне мовлення та мова музики. Одеса, 2001.
14. Шип С. Музика у просторі культури. Науковий вісник НМАУ. Вип. 33. К., 2004. С. 25-37. 22
15. Якуб'як Я. Аналіз музичних творів (Музичні форми): підручник. Ч.1. Тернопіль, 1999. 208 с.

11.3. Інтернет-джерела:

1. <http://www.musicfancy.net/uk/music-theory-ua/musical-analisis-ua>
2. <https://ivanov.mfkukim.mk.ua/Nauchnaya-rabota/analiz-muzichnih-tvoriv.html>
3. http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis
4. <https://lib.pedpresa.ua/13539-muzychne-mystetstvo-navchalna-programa-dlya-zagalnoosvitnih-navchalnyh-zakladiv-3-klas-2016-rik.html>

СЛОВНИК МУЗИЧНИХ ТЕРМІНІВ

1. **Варіаційність** - метод розвитку музичного матеріалу, заснований на повторенні теми, мелодії або супроводу з деякими змінами.
2. **Варіаційна форма** - побудова, в якій метод варіювання є основою формотворення. Вона складається з теми і декількох її видозмінюваних повторень.
3. **Вичленовування** - самостійний розвиток частини теми, найбільш яскравої в ладовому або ритмічному відношенні.
4. **Вокальні форми** - музичні твори, призначені для виконання одним або декількома людськими голосами з інструментальним супроводом або без нього.
5. **Гармонія** - сфера виразних засобів музики, що засновані на об'єднанні звуків в

співзвуччя та на їх супідрядності.

6. **Гармонічна фігурація** - мелодичний рух по тонах акорду (гармонічний орнамент).
7. **Гомофонія** - вид багатоголосся, в якому є провідний мелодичний голос і акомпануючі голоси.
8. **Дзеркальна реприза** - повторення розділів експозиції сонатної форми у зворотному порядку: спочатку побічної партії, а потім головної.
9. **Динамічна реприза** - повторення першої частини твору на більш високому динамічному рівні. Основні засоби динамізації - мелодичне, гармонічне і ритмічне варіювання, поліфонізація фактури, структурні зміни.
10. **Експозиція** - перший розділ сонатної форми або фуґи, що містить викладання основних тем. В сонатній формі вона складається з головної побічної зв'язуючої та заключної партій. В однотемній фузі з проведення теми послідовно в усіх голосах.
11. **Епізод** - самостійний розділ форми, побудований на новій темі, в іншій тональності, іншому темпі. Використовується переважно в сонатній формі і в рондо.
12. **Жанр** вид музики. Основні жанри – оперний, симфонічний, ораторіальний, камерний, вокальний. В більш вузькому значенні - патріотична, комічна, лірична опера; романс, поема, сюїта, соната і т. п. 1
13. **Засоби музичної виразності** - елементи музичного мовлення. Головні - мелодія, гармонія, лад, ритм. Але важливими є також фактура, тембр, темп, відтінки тощо. Кожен з них має формотворче значення.
14. **Імітація** - повторення теми безпосередньо за попереднім проведенням. Використовуються переважно в імітаційних поліфонічних формах - фуґах, інвенціях, канонах.
15. **Канон** - безперервна імітація. Техніка канону підготувала розвиток фуґи.
16. **Каданс** - гармонічний зворот, що завершує побудову. Каданси (каденції) класифікуються як автентичні, плагальні, повні, перервані, серединні, половинні, заключні, довершенні, недовершенні, додаткові. Вони розподіляють побудови на окремі частини і встановлюють між ними функціональний зв'язок.
17. **Квадратність** - принцип побудови форми заснований на пропорційності частин. Термін використовується стосовно періоду, який складається з двох речень по чотири, вісім, шістнадцять тактів. Такий період називається квадратний, класичним або віденським.
18. **Композиція** - форма музичного твору. Друге значення - створення музики як виду художньої творчості.
19. **Композиційна функція** - роль кожної частини твору відносно цілої структури.
20. **Кода** - заключний розділ музичного твору, який характеризується стислим узагальненням основних музичних тем.
21. **Кульмінація** - момент найвищого напруження в розвитку музичного матеріалу. Кульмінація може бути висотною, смисловою, гармонічною, динамічною. Найчастіше її види співпадають.
22. **Лейтмотив** - яскрава тема, що використовується для характеристики

персонажа, явища, ідеї. Зустрічається в музично-драматичних творах в програмній музиці.

23. **Мелодія** - найважливіший засіб музичної виразності. Вона складається з ряду звуків, об'єднаних за законами ладової і ритмічної організації.
24. **Мелодична фігурація** - збагачення мелодії різноманітними неакордовими звуками (прохідними, допоміжними, затриманням, предйомом).
25. **Модуляція** - перехід в іншу тональність. Відіграє велику роль у розвитку музичного матеріалу. Визначається як перехід, відхилення і співставлення.
26. **Монотематизм** - композиційний принцип в основі якого лежить побудова твору на одній темі. Трансформація теми досягається шляхом зміни мелодичної структури, метроритму, темпу, тембру, гармоній, динаміки, регістру. Найбільшого розповсюдження цей принцип набув у програмній музиці.
27. **Мотив** — невеликий мелодичний зворот, що містить одну сильну долю.
28. **Опера** - музично-драматичний твір, що синтезує різні види мистецтва: музику, хореографію, драму, поетичне слово, живопис. Опера належить до вокально-інструментального жанру.
29. **Органний пункт** - тривалий звук в басу, на фоні якого розгортається музична тканина у верхніх голосах. Найчастіше будується на тоніці або домінанті, від чого залежить його місце у структурі твору.
30. **Орнаментальне варіювання** - така трансформація музичного матеріалу, при якій зберігається близькість до теми (фігураційна обробка, тональна і структурна єдність).
31. **Період** - найменша музична форма, що вміщує одну тему (думку). Має багато різновидів (квадратний, неквадратний, однотональний, модулюючий, замкнений, незамкнений, простий, складний, повторної, неповторної побудови, з двох, трьох речень, монолітний). Період може бути частиною твору або формою всієї вокальної чи інструментальної мініатюри.
32. **Поліфонія** - вид багатоголосся, заснований на одночасному сполученні самостійних мелодій. Основні її різновиди - імітаційна, неімітаційна, контрастна, підголоскова, поліфонія суворого і довільного стилів.
33. **Поліфонічні форми** - фуга, фугета, інвенція, канон, поліфонічні варіації. Вони можуть бути самостійними творами або частинами масштабних форм. Як засіб поліфонічного розвитку музичного матеріалу в таких формах використовується фугато.
34. **Псевдореприза** - первісне проведення головної теми в репризі сонатної форми не в головній тональності. Тема відновлює головну тональність в повторному проведенні.
35. **Регістр** - частина діапазону інструменту, голосу, мелодії. Визначають верхній, середній і нижній регістри.
36. **Реприза** - повторення будь-якого розділу музичного твору. Розділ може бути повтореним безпосередньо після першого його виконання або після середньої частини твору. Реприза має значення завершення для всього твору або його частини.
37. **Рефрен** - головна тема форми рондо, багаторазово повторювана між іншими

розділами - епізодами.

38. **Речення** - складова частина періоду, який має два, рідше три речення.
39. **Ритмо-синтаксична структура** - співвідношення часової тривалості окремих побудов (мотивів, фраз). Основні її види періодичність, підсумовування, дроблення.
40. **Розробка** - середня частина сонатної форми, в якій теми піддаються найбільшим перетворенням. Для розробки характерні свобода побудов, тональна нестійкість, тематична роздрібненість, зіткнення контрастних елементів.
41. **Рондо** - музична форма, яка заснована на багаторазовому повторенні головної теми і чергування її з різними епізодами.
42. **Сонатна форма** (або форма сонатного allegro) найбільш розвинена форма інструментальної музики. Основою її розвитку є протиставлення двох контрастних тем. Конфлікт між ними закладається в експозиції, динамізується в розробці і набуває розв'язання в репризі. Інше значення терміну пов'язане з циклічною сонатною формою (симфонія, соната, концерт, інструментальний ансамбль).
43. **Стиль** - система музичного мислення епохи в цілому та окремих її соціальних груп. Різноманітні естетичні школи створили засоби музичної виразності, що відповідають їх ставленню до мистецтва, історичних подій, світоглядній позиції. Значні етапи в розвитку музичного мистецтва знайшли відображення в таких стильових напрямках як бароко, класицизм, романтизм, імпресіонізм, експресіонізм, модерном.
44. **Тема** - невелика побудова, що втілює музичну думку твору і підлягає подальшому розвитку. Особливою характерністю та індивідуалізованістю вона відзначається в таких формах як сонатна варіаційна, фуга.
45. **Тембр** - характер звука. Він залежить від матеріалу музичного інструмента, способу видобування, середовища.
46. **Тріо** - середній розділ в складній тричастинній формі, який виконується трьома інструментами або триголосна. Тріо набуло розповсюдження в жанрах маршу танцю.
47. **Фактура** - засіб викладання музичного матеріалу. Вона обумовлена змістом художнього твору, композиційними принципами/технічними можливостями інструмента. Фактура буває одноголосною, гомофонною, поліфонічною.
48. **Фраза** - частина музичної теми, що визначається загальним мелодичним рухом, ладогармонічними зв'язками і ритмосинтаксичною структурою.
49. **Фуга** - найвища поліфонічна форма, заснована на імітаційному проведенні теми в усіх голосах. За формою фуга найчастіше тричастинна і будується за певним тонально-гармонічним планом. Вона сформувалася у XVII столітті і набула великого значення у творчості І.Баха і ГГенделя.
50. **Художній образ** - відображення ідей, явищ, суб'єктів навколишнього світу в конкретно-чуттєвій формі. Художній образ містить узагальнене відображення дійсності.
51. **Цезура** - момент, що відокремлює одну побудову від іншої. Цезурі сприяє довга тривалість, пауза, зміна тональності або фактури призначений між тим

для слухання, стверджуючи один з провідних принципів класицистів - єдність змісту та форми.

Додатки

Додаток 1

1. ПЕРЕЛІК МУЗИЧНИХ ТВОРІВ ДЛЯ АНАЛІЗУ

Період

Моцарт В.А. - вальс G dur

Моцарт В.А. - соната № 16, II частина Моцарт В.А. - менует d moll

Бетховен Л. - соната № 15, II частина

Проста двочастинна форма Моцарт В.А. - менует a moll Бах Й.С. - арія d moll

Бетховен Л. - екосез G dur

Шуман Р. - "Солдатський марш" G dur

Проста тричастинна форма Ревуцький Л. - "Веснянка" a moll Коломієць А. -

мелодія D dur Гріг Е. - Вальс a moll

Складна тричастинна форма Моцарт В.А. - танець F dur Моцарт В.А. - менует G dur

Бетховен Л. - соната № 1, III частина Моцарт В.А. - танець B dur

Варіаційна форма

Сильванський М. - варіації g moll

Моцарт В.А. - соната № 14, тама з варіаціями

Форма рондо

Моцарт В.А. - соната № 16 (рондо) Бетховен Л. - соната № 20, II частина.

Додаток 2

ПЛАН ОГЛЯДОВОГО АНАЛІЗУ ТВОРУ (в цілому)

1. Ідея, провідні художні образи.
2. Тема, сюжет (для програмної музики).
3. Характер, емоційний настрій твору.
4. Жанр твору.
5. Характеристика мелодії чи основної теми (метро-ритмічні, ладо-тональні особливості, засоби розвитку мелодії).
6. Характеристика фактури.
7. Форма твору (вказати яка конкретно; встановити межі частин форми; визначити форму кожної частини, особливості використання традиційної форми).
8. Тональний план (аналіз гармонії та висновки щодо відхилень чи модуляцій, особливостей гармонічної мови твору).
9. Визначення кульмінації (засоби її досягнення)
10. Розшифровка всіх позначень у нотному тексті.

Аналізуючи твір, слід звертати увагу на те, як використані музичні засоби допомагають композитору розкрити його творчий задум, образний зміст твору.

ПЛАН АНАЛІЗУ МУЗИЧНОГО ТВОРУ (детальний)

1. Дані про композитора. Історична довідка про епоху, напрямок, до яких належить творчість композитора. Творчий доробок автора твору.
2. Музично-образний стрій твору, характер, наявність контрастного матеріалу, ступінь контрасту.
3. Визначення головної тональності, тональний план, характеристика ладу, мелодичний рух, кульмінації, метро-ритмічні особливості фразування.
4. Структура (композиційна схема). Тематичний розвиток. Характерні особливості форми. Періоди, речення, фрази, мотиви, каденції.
5. Аналіз мелодії з точки зору наявності цезур, характеру, основних інтонацій, розвитку мелодичної лінії і типів руху, розміру, темпу, ритму, штрихів, динаміки тощо.
6. Аналіз гармонії, зв'язок мелодії та гармонії. Узагальнити як часто з'являється тоніка, як представлені нестійкі функції, як відбувається зміна акордів, пульсація), розглянути голосоведення, регістри, фактуру, модуляції, альтерацію. Аналіз акордових послідовностей.
7. Роль метро-ритму у творі. Особливості та їх вплив на характер твору окремих ритмічних малюнків.
8. Узагальнення: зв'язок структури із загальним змістом твору, його жанровими особливостями і стильовими якостями.

ЗАГАЛЬНІ МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ СТУДЕНТАМ ЩОДО ПРАКТИЧНОГО АНАЛІЗУ ТВОРУ

- програти, проспівати чи за допомогою внутрішнього слуху "переглянути" зразок для аналізу;
- переглянути зовнішні фактори: назву твору, яка може бути показником жанрової спрямованості, характеру, ритмічних особливостей, авторських нахилів та кола улюблених композиторських засобів, метричну основу, темп, динаміку, тональність;
- звернути увагу на наявність цезур (зупинки на довгих тривалостях, повторність);
- визначити головні розділи твору, загальний план структури твору; - співставити тематичний матеріал (повторний, неповторний, варійований, секвенційний);
- якщо тематичний матеріал контрастний, то з'ясувати міру контрастності (похідний контраст чи контраст співставлення);
- встановити тип викладення (експозиційний, серединний, заключний); - проаналізувати тональний план твору чи фрагмента (однотональний чи модулюючий, внутрішньотональні відхилення);
- встановити типи кадансування основних розділів, при необхідності зробити гармонічний аналіз всього зразка;

- знайти загальну кульмінацію, зробити висновки про способи її досягнення (діапазон, регістр, динаміка, місце знаходження, фактура, гармонія, інше); - визначити вид мелодичного руху (загалом і в момент кульмінації та відходу від неї), прийоми мелодичного розвитку;
- з'ясувати тип фактури (гомофонно-гармонічний, підголосний, змішаний, тощо);
- розібрати мілкі елементи форми, зокрема періоду (фразу, мотив), співставити їх з точки зору схожості і різниці в зв'язку з роздільністю та злитністю (структурна періодичність, підсумовування чи дроблення);
- при варіюванні визначити їх методи.

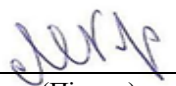
Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

1. Робоча програма перезатверджена на засіданні кафедри у 2022 / 2023 н.р.

Зі змінами:

відповідно до освітніх програм «Музичне мистецтво естради (інструменталісти, вокалісти)», «Звукорежисура», що були рік на громадському обговоренні
Протокол № 1 від 30 серпня 2021 р

Завідувач кафедри

(Підпис)

Краснитський М.М.

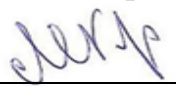
(Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2022 / 2023 н.р.

зі змінами (оновлено список рекомендованих джерел на основі рішення
Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти від 21.06.2022 про
історико-культурну складову освітнього процесу).

Протокол № 1 від 30 серпня 2022 р

Завідувач кафедри

(Підпис)

Краснитський М.М.

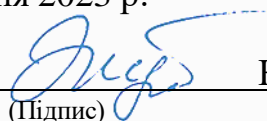
(Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2023 / 2024 н.р.

зі змінами (затвердження виконуючим обов'язки завідувача кафедри наказ № 200-К
від 31 серпня 2023р.)

Протокол № 2 від 01 вересня 2023 р.

В.о. завідувач кафедри

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

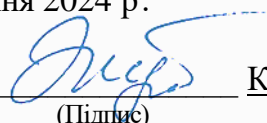
(Прізвище, ініціали)

Робоча програма перезатверджена на 2024 / 2025 н.р.

зі змінами оновлено системи оцінювання, відповідно положенню про порядок оцінювання
досягнень здобувачів вищої освіти та визначення академічної різниці й перезарахування
навчальних дисциплін, затвердженого протоколом вченої ради від 30 серпня 2024 р.,
зі змінами в навчальному плані, затверджених рішенням кафедри протокол № 11 від 24 червня
2024 рік.

Протокол № 1 від 29 серпня 2024 р.

Завідувачка кафедрою

(Підпис)

Карпенко-Боднарук Ж.Л.

(Прізвище, ініціали)